

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА
Кафедра географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи
(Майя НІКОЛАСВА)

«20» січня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Землепорядне проектування

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Галузь знань: 10 Природничі науки

Спеціальність: 106 Географія

Освітньо-професійна програма: «Землекористування і оцінка земель»

Робоча програма навчальної дисципліни «Землепорядне проектування». Одеса:
ОНУ, 2024. 23 с.

Розробники:

Буяновський Андрій Олександрович – кандидат географічних наук, доцент,
завідувач кафедри географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру;
Алексєенко Анастасія Петрівна – інженер-землепорядник ТОВ "АГРОМАРКЕТ-
ЕКСПО"

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри географії України,
ґрунтознавства і земельного кадастру

Протокол № 06 від “ 12 ” 01 2024 р.

Завідувач кафедри _____ (підпис) AB (Андрій БУЯНОВСЬКИЙ)

Погоджено із гарантом ОПП «Землекористування і оцінка земель»

_____ (підпис) AB (Андрій БУЯНОВСЬКИЙ)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) геолого-географічного
факультету

Протокол № 4 від “ 25 ” 01 2024 р.

Голова НМК _____ (підпис) VS (Віталій СИЧ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ___ від “ ___ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (підпис) _____)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ___ від “ ___ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (підпис) _____)

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>Очна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3,0 годин – 90 змістових модулів – 3	Галузь знань <u>10 Природничі науки</u> (шифр і назва) Спеціальність <u>106 Географія</u> (код і назва) Спеціалізації: <hr style="width: 100px; margin: 0 auto;"/> (назва) Рівень вищої освіти: <u>Перший (бакалаврський)</u>	<i>Обов'язкова</i>	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		4-й	
		<i>Семестр</i>	
		8-й	
		<i>Лекції</i>	
		24 год.	
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		18 год.	
		<i>Лабораторні</i>	
		<i>Самостійна робота</i>	
		48 год.	
Форма підсумкового контролю: <i>іспит</i>			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – формування знань і набуття умінь і навиків, оволодіння методами розробки землевпорядних проектів з метою раціонального і ефективного використання земельних ресурсів.

Завданням навчальної дисципліни є формування теоретичних знань про методи і способи розробки землевпорядних проектів з метою раціонального і ефективного використання земельних ресурсів, практичне застосування їх при внутрішньопольовій та внутрішньогосподарській організації землекористувань.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

- а) загальних (ЗК): ЗК1 - здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
ЗК 2 - знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
ЗК 5 - навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
ЗК7 - здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
ЗК 9 - здатність працювати автономно;
ЗК 11 - здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
ЗК 12 - здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- б) фахових (ФК): ФК1 – здатність брати участь у плануванні та виконанні наукових та науково-технічних проектів;
ФК3 - здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних та програмних засобів у польових і лабораторних умовах;
ФК5 – здатність аналізувати склад і будову геосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах;
ФК8 - самостійно досліджувати природні матеріали та статистичні дані (у відповідності до спеціалізації) в польових і лабораторних умовах, описувати, аналізувати, документувати і презентувати результати;
ФК9 – здатність до планування, організації та проведення досліджень і підготовки звітності;
ФК 11 - здатність працювати в колективах виконавців, у тому числі в міждисциплінарних проектах;
ФК12 - здатність проводити польові та камеральні роботи ґрунтознавчо-географічного спрямування, надавати правову оцінку природокористування та використання ґрунтово-земельних ресурсів, оцінку сучасного стану землекористування, виділяти головні проблемні питання та надавати шляхи їх вирішення з метою оптимізації ґрунто- і землекористування;
ФК13 - здатність застосовувати відповідні методи ґрунтознавчих, топографо-геодезичних та землевпорядних робіт і досліджень, оцінювання ґрунтів і земель в

практичній діяльності, аналізувати та встановлювати вплив природних та антропогенних факторів на об'єктивну вартість (цінність) ґрунтів і земель в сучасних умовах кліматичних трансформацій, земельної та адміністративно-територіальної реформи, різної ефективності господарювання.

Програмні результати навчання (ПРН): P01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії географії, а також світоглядних наук. P03. Пояснювати особливості організації географічного простору; P04. Аналізувати географічний потенціал території; P05. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук; P06. Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в галузі географічних наук; P08. Застосовувати моделі, методи фізики, хімії, геології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних та суспільних процесів формування і розвитку геосфер; P09. Аналізувати склад і будову природних і соціосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах; P10. Знати цілі сталого розвитку та можливості своєї професійної сфери для їх досягнення, в тому числі в Україні; P12. Знати і вміти використовувати методи ґрунтознавства і географії ґрунтів, проводити оцінку існуючого землекористування, природокористування, його правочинність; P13. Вміти застосовувати географічні, ґрунтознавчі, топографо-геодезичні та землепорядні методи в практичній діяльності, аналізувати результати оцінки стану природо-, ґрунто- і землекористування, проводити оцінювання ґрунтів і земель та надавати рекомендації щодо підвищення еколого-економічної ефективності використання земель.

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен

знати:

- закономірності функціонування землі як природного ресурсу і засобу виробництва;
- теоретичні основи землепорядного проектування;
- порядок і організацію проектних робіт;
- зміст та порядок технічної і кошторисної документації при розробці робочих проектів;
- способи і прийоми створення повноцінної планово-картографічної основи для складання робочих проектів шляхом підбору, коректування і складання матеріалів топографо-геодезичних, агротехнічних і спеціальних вишукувань та обстежень;
- нормативно-правові документи у сфері земельних відносин (в т.ч. передпроектних і проектних роботах).

вміти:

- виконувати комплекс робіт щодо проектування основних та додаткових елементів при організації території;
- вести фінансово-кошторисну документацію робочого проекту;
- визначати еколого-економічну ефективність робочого проекту;
- володіти сучасними (зокрема геоінформаційними) методами, засобами та прийомами проектування.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи землепорядного проектування.

Тема 1. Сутність землепорядного проектування

Зміна земельних відносин і системи землекористування як передумови виникнення і удосконалення землепорядного проектування. Сутність землепорядного проектування як навчальної та наукової дисципліни. Поняття і сутність землепорядного проектування. Мета і функції землепорядного проектування. Об'єкти і напрями проектування землекористування. Місце землепорядного проектування у системі землеустрою України. Принципи землепорядного проектування. Предмет землепорядного проектування.

Тема 2. Теоретико-методологічні основи землепорядного проектування

Виникнення і розвиток системи землепорядного проектування. Планування землекористування в Україні. Методологічні основи землепорядного проектування. Планування землекористування в зарубіжних країнах. Політика Європейського Союзу щодо просторового розвитку. Рівні планування і типи планів землекористування окремих країн ЄС. Планування землекористування в США.

Тема 3. Планування і організація раціонального використання земель у системі землеустрою

Система планування і організації раціонального використання та охорони земель. Організація сталого землекористування. Адміністративно-територіальні утворення як об'єкт планування і організації використання та охорони земель. Планування використання та охорони земель як складова землепорядного проектування.

Змістовий модуль 2. Методи землепорядного проектування.

Тема 4. Методи землепорядного проектування

Поняття про методи землепорядного проектування. Системно-діагностичний аналіз регіонального, територіального і внутрішньогосподарського розвитку землекористування. Методи економічного районування (зонування). Методи типології території і класифікації придатності земель. Методи оцінювання економіко-географічного і природно-господарського використання території. Методи комплексного економічного оцінювання розвитку системи землекористування.

Тема 5. Методи аналітико-розрахункового обґрунтування і моделювання розвитку землекористування

Нормативний метод землепорядного проектування. Балансовий метод. Метод циклів. Картографічний метод. Еколого-ландшафтний метод.

Тема 6. Методика і технології землепорядного проектування

Стадійність (етапність) землепорядного проектування. Підготовчі роботи і землепорядні вишукування. Складання проекту землеустрою. Перенесення проекту в натуру (на місцевість). Оформлення і видача землепорядної документації. Здійснення проектів землеустрою. Класифікація документації із землеустрою. Види проектів землеустрою. Основні технології землепорядного

проектування. Комплексна технологія землевпорядного проектування. Організація землевпорядного проектування.

Тема 7. Організація здійснення схем і проектів землеустрою

Зміст робіт по здійсненню схем і проектів землеустрою. Розроблення планів здійснення схем і проектів землеустрою. Авторський нагляд, його зміст і методика здійснення. Землевпорядне обслуговування і консалтинг.

Змістовий модуль 3. Розробка землевпорядної документації і проектів територіального землеустрою.

Тема 8. Схеми землеустрою адміністративно-територіальних утворень у системі землевпорядної документації

Завдання і мета складання схем землеустрою. Основні вимоги до складання схем землеустрою. Організація робіт, пов'язаних із складанням схем землеустрою. Нормативно-правова база, яку використовують при складанні схем землеустрою. Порядок складання схеми землеустрою адміністративного району. Земельно-ресурсний потенціал району. Еколого-ландшафтне районування та агроекологічне оцінювання земель. Розроблення пропозицій щодо вдосконалення розподілу й організації раціонального використання земель. Удосконалення міжгалузевого розподілу земель району на перспективу. Виділення територіальних зон з особливим правовим режимом використання земель. Удосконалення системи землеволодінь і землекористувань. Створення нових та впорядкування існуючих землеволодінь і землекористувань сільськогосподарського призначення. Усунення недоліків у розміщенні існуючих землеволодінь і землекористувань сільськогосподарського призначення.

Тема 9. Організація території сільськогосподарських підприємств

Оптимізація структури земельних угідь. Розрахунок площ, складання експлікацій, схеми розміщення земельних ділянок, які знаходяться в користуванні сільськогосподарського підприємства.

Тема 10. Техніко-економічне обґрунтування організації території земель природно-заповідного фонду та іншого призначення

Зміст техніко-економічних обґрунтувань. Методика розроблення техніко-економічного обґрунтування створення об'єктів заповідання природи. Обґрунтування основних природоохоронних рішень щодо зміни цільового призначення земель. Обґрунтування розвитку природоохоронних, рекреаційних, науково-дослідних, естетичних та інших природних комплексів і об'єктів. Інженерно-технічне облаштування території. Розвиток землекористування суміжних галузей. Природоохоронні заходи.

Тема 11. Складання проектів установа і зміни меж адміністративно-територіальних утворень

Вимоги до складання проектів установа і зміни меж адміністративно-територіальних утворень. Правові вимоги до проектування землекористування адміністративно-територіальних утворень. Формування меж землекористування міських і приміських зон. Структуризація землекористування міст для обґрунтування їхніх меж. Виготовлення проектної документації. Погодження та затвердження проектів формування (зміни) меж. Підготовчі роботи. Виготовлення

технічної документації з перенесення проекту в натуру (на місцевість). Методика складання проектів формування (зміни) меж населених пунктів.

Тема 12. Складання проектів організації та встановлення меж територій природно-заповідного фонду, іншого природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного й історико-культурного призначення

Основні вимоги до складання проектів. Порядок розроблення проектів землеустрою з організації та встановлення меж територій природно-заповідного фонду, іншого природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення. Методика розроблення проекту організації території. Підготовчі роботи і проведення землепорядних вишукувань. Функціональне зонування території. Організація території заповідної зони. Організація і влаштування території рекреаційної зони. Організація й влаштування території господарської зони. Проектування системи охорони та відтворення земель природних комплексів. Відновлювальні заходи (біологізація) лісових ресурсів, фауни та рідкісних рослин. Проектування заходів щодо захисту земель від ерозії, заболочення та інших негативних процесів. Розроблення заходів щодо охорони земель від руйнування і антропогенних негативних дій. Заходи щодо охорони водних джерел від забруднення. Визначення ефективності проектних рішень. Погодження і затвердження проекту, оформлення і виготовлення проектною документації.

Тема 13. Складання проектів упорядкування існуючих землеволодінь і землекористувань та створення нових

Основи розроблення проектів упорядкування існуючих землеволодінь і землекористувань сільськогосподарських підприємств та створення нових. Методика складання проектів упорядкування існуючих землеволодінь і землекористувань та створення нових. Оцінювання стану використання земель. Аналіз прав власності та оренди землі. Формування обмежень у використанні земель і земельних сервітутів. Еколого-економічне оцінювання ефективності проектних рішень впорядкування існуючих землеволодінь і землекористувань та створення нових. Розгляд і затвердження проекту, виготовлення і видача проектною документації. Створення землеволодінь і землекористувань громадян, які ведуть сільськогосподарське виробництво. Надання громадянам земель для ведення сільськогосподарського виробництва. Порядок проектування землеволодінь і землекористувань фермерських господарств. Установлення меж земельної ділянки фермерського господарства. Розміщення садиби фермерського господарства. Усунення недоліків існуючих землеволодінь і землекористувань сільськогосподарських підприємств.

Тема 14. Складання проектів відведення земельних ділянок

Правові основи та умови відведення земельних ділянок. Порядок вибору земельних ділянок для розміщення об'єктів землеустрою. Методика формування земельних ділянок на підставі цивільно-правових угод. Розроблення проектів землеустрою щодо зміни цільового призначення земель, які перебувають у власності громадян або юридичних осіб.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма навчання					Заочна форма навчання				
	Усьо- го	у тому числі				Усьо- го	у тому числі			
		л	п/с	лаб.	с.р.		л	п/с	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи землевпорядного проектування.										
Тема 1. Сутність землевпорядного проектування	4	2				2				
Тема 2. Теоретико-методологічні основи землевпорядного проектування	4	2				2				
Тема 3. Планування і організація раціонального використання земель у системі землеустрою	4	2				2				
Разом за змістовим модулем 1	12	6				6				
Змістовий модуль 2. Методи землевпорядного проектування.										
Тема 4. Методи землевпорядного проектування	6	2				4				
Тема 5. Методи аналітико-розрахункового обґрунтування і моделювання розвитку землекористування	4	2				2				
Тема 6. Методика і технології землевпорядного проектування	10	2				8				
Тема 7. Організація здійснення схем і проектів землеустрою	6	2				4				
Разом за змістовим модулем 2	26	8				18				
Змістовий модуль 3. Розробка землевпорядної документації і проектів територіального землеустрою.										
Тема 8. Схеми землеустрою адміністративно-	8	2	2			4				

територіальних утворень у системі землевпорядної документації									
Тема 9. Організація території сільськогосподарських підприємств	6	2	2			2			
Тема 10. Техніко-економічне обґрунтування організації територій земель природно-заповідного фонду та іншого призначення	6	1	2			3			
Тема 11. Складання проектів устанавлення і зміни меж адміністративно-територіальних утворень	10	1	4			5			
Тема 12. Складання проектів організації та встановлення меж територій природно-заповідного фонду, іншого природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного й історико-культурного призначення	10	1	4			5			
Тема 13. Складання проектів упорядкування існуючих землеволодінь і землекористувань та створення нових	6	1	2			3			
Тема 14. Складання проектів відведення земельних ділянок	6	2	2			2			
Разом за змістовим модулем 3	52	10	18			24			
ІНДЗ*									
Усього годин	90	24	18			48			

* – за наявності

5. Теми семінарських занять

Не передбачено

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин д/ф, з/ф
1	Складання схем землеустрою. Оцінка земельно-ресурсного потенціалу району.	2, -

2	Оптимізація структури земельних угідь сільськогосподарського підприємства.	2, -
3	Техніко-економічне обґрунтування організації територій земель природно-заповідного фонду.	2, -
4	Складання проектів установлення і зміни меж адміністративно-територіальних утворень.	4,-
5	Складання проектів організації та встановлення меж територій природно-заповідного фонду, іншого природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного й історико-культурного призначення.	4,-
6	Розроблення проектів упорядкування існуючих землеволодінь і землекористувань сільськогосподарських підприємств та створення нових.	2, -
7	Проекти відведення земельних ділянок. Розроблення проектів землеустрою щодо зміни цільового призначення земель.	2, -

7. Теми лабораторних занять
Не передбачено

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/ види завдань	Кількість годин, д/ф, з/ф
1	Тема 1. Сутність землевпорядного проектування Зміна земельних відносин і системи землекористування як передумови виникнення і удосконалення землевпорядного проектування. Сутність землевпорядного проектування як навчальної та наукової дисципліни. Поняття і сутність землевпорядного проектування. Мета і функції землевпорядного проектування. Об'єкти і напрями проектування землекористування. Місце землевпорядного проектування у системі землеустрою України. Принципи землевпорядного проектування. Предмет землевпорядного проектування.	2, -
2	Тема 2. Теоретико-методологічні основи землевпорядного проектування Виникнення і розвиток системи землевпорядного проектування. Планування землекористування в Україні. Методологічні основи землевпорядного проектування. Планування землекористування в зарубіжних країнах. Політика Європейського Союзу щодо просторового розвитку. Рівні планування і типи планів	2, -

	землекористування окремих країн ЄС. Планування землекористування в США.	
3	Тема 3. Планування і організація раціонального використання земель у системі землеустрою Система планування і організації раціонального використання та охорони земель. Організація сталого землекористування. Адміністративно-територіальні утворення як об'єкт планування і організації використання та охорони земель. Планування використання та охорони земель як складова землевпорядного проектування.	2, -
4	Тема 4. Методи землевпорядного проектування Поняття про методи землевпорядного проектування. Системно-діагностичний аналіз регіонального, територіального і внутрішньогосподарського розвитку землекористування. Методи економічного районування (зонування). Методи типології території і класифікації придатності земель. Методи оцінювання економіко-географічного і природно-господарського використання території. Методи комплексного економічного оцінювання розвитку системи землекористування.	4, -
5	Тема 5. Методи аналітико-розрахункового обґрунтування і моделювання розвитку землекористування Нормативний метод землевпорядного проектування. Балансовий метод. Метод циклів. Картографічний метод. Еколого-ландшафтний метод.	2, -
6	Тема 6. Методика і технології землевпорядного проектування Стадійність (етапність) землевпорядного проектування. Підготовчі роботи і землевпорядні вишукування. Складання проекту землеустрою. Перенесення проекту в натуру (на місцевість). Оформлення і видача землевпорядної документації. Здійснення проектів землеустрою. Класифікація документації із землеустрою. Види проектів землеустрою. Основні технології землевпорядного проектування. Комплексна технологія землевпорядного проектування. Організація землевпорядного проектування.	8, -
7	Тема 7. Організація здійснення схем і проектів землеустрою Зміст робіт по здійсненню схем і проектів землеустрою. Розроблення планів здійснення схем і проектів землеустрою. Авторський нагляд, його зміст і методика здійснення. Землевпорядне обслуговування і консалтинг.	4, -

8	<p>Тема 8. Схеми землеустрою адміністративно-територіальних утворень у системі землевпорядної документації</p> <p>Завдання і мета складання схем землеустрою. Основні вимоги до складання схем землеустрою. Організація робіт, пов'язаних із складанням схем землеустрою. Нормативно-правова база, яку використовують при складанні схем землеустрою. Порядок складання схеми землеустрою адміністративного району. Земельно-ресурсний потенціал району. Еколого-ландшафтне районування та агроекологічне оцінювання земель. Розроблення пропозицій щодо вдосконалення розподілу й організації раціонального використання земель. Удосконалення міжгалузевого розподілу земель району на перспективу. Виділення територіальних зон з особливим правовим режимом використання земель. Удосконалення системи землеволодінь і землекористувань. Створення нових та впорядкування існуючих землеволодінь і землекористувань сільськогосподарського призначення. Усунення недоліків у розміщенні існуючих землеволодінь і землекористувань сільськогосподарського призначення.</p>	4, -
9	<p>Тема 9. Організація території сільськогосподарських підприємств</p> <p>Оптимізація структури земельних угідь. Розрахунок площ, складання експлікацій, схеми розміщення земельних ділянок, які знаходяться в користуванні сільськогосподарського підприємства.</p>	2, -
10	<p>Тема 10. Техніко-економічне обґрунтування організації територій земель природно-заповідного фонду та іншого призначення</p> <p>Зміст техніко-економічних обґрунтувань. Методика розроблення техніко-економічного обґрунтування створення об'єктів заповідання природи. Обґрунтування основних природоохоронних рішень щодо зміни цільового призначення земель. Обґрунтування розвитку природоохоронних, рекреаційних, науково-дослідних, естетичних та інших природних комплексів і об'єктів. Інженерно-технічне облаштування території. Розвиток землекористування суміжних галузей. Природоохоронні заходи.</p>	3, -
11	<p>Тема 11. Складання проектів установа і зміни меж адміністративно-територіальних утворень</p> <p>Вимоги до складання проектів установа і зміни меж адміністративно-територіальних утворень. Правові</p>	5,-

	<p>вимоги до проектування землекористування адміністративно-територіальних утворень. Формування меж землекористування міських і приміських зон. Структуризація землекористування міст для обґрунтування їхніх меж. Виготовлення проектної документації. Погодження та затвердження проектів формування (зміни) меж. Підготовчі роботи. Виготовлення технічної документації з перенесення проекту в натуру (на місцевість). Методика складання проектів формування (зміни) меж населених пунктів.</p>	
12	<p>Тема 12. Складання проектів організації та встановлення меж територій природно-заповідного фонду, іншого природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного й історико-культурного призначення</p> <p>Основні вимоги до складання проектів. Порядок розроблення проектів землеустрою з організації та встановлення меж територій природно-заповідного фонду, іншого природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення. Методика розроблення проекту організації території. Підготовчі роботи і проведення землевпорядних вишукувань. Функціональне зонування території. Організація території заповідної зони. Організація і влаштування території рекреаційної зони. Організація й влаштування території господарської зони. Проектування системи охорони та відтворення земель природних комплексів. Відновлювальні заходи (біологізація) лісових ресурсів, фауни та рідкісних рослин. Проектування заходів щодо захисту земель від ерозії, заболочення та інших негативних процесів. Розроблення заходів щодо охорони земель від руйнування і антропогенних негативних дій. Заходи щодо охорони водних джерел від забруднення. Визначення ефективності проектних рішень. Погодження і затвердження проекту, оформлення і виготовлення проектної документації.</p>	5,-
13	<p>Тема 13. Складання проектів упорядкування існуючих землеволодінь і землекористувань та створення нових</p> <p>Основи розроблення проектів упорядкування існуючих землеволодінь і землекористувань сільськогосподарських підприємств та створення нових. Методика складання проектів упорядкування існуючих землеволодінь і землекористувань та створення нових. Оцінювання стану використання земель. Аналіз прав</p>	3,-

	власності та оренди землі. Формування обмежень у використанні земель і земельних сервітутів. Еколого-економічне оцінювання ефективності проектних рішень впорядкування існуючих землеволодінь і землекористувань та створення нових. Розгляд і затвердження проекту, виготовлення і видача проектної документації. Створення землеволодінь і землекористувань громадян, які ведуть сільськогосподарське виробництво. Надання громадянам земель для ведення сільськогосподарського виробництва. Порядок проектування землеволодінь і землекористувань фермерських господарств. Установлення меж земельної ділянки фермерського господарства. Розміщення садиби фермерського господарства. Усунення недоліків існуючих землеволодінь і землекористувань сільськогосподарських підприємств.	
14	Тема 14. Складання проектів відведення земельних ділянок Правові основи та умови відведення земельних ділянок. Порядок вибору земельних ділянок для розміщення об'єктів землеустрою. Методика формування земельних ділянок на підставі цивільно-правових угод. Розроблення проектів землеустрою щодо зміни цільового призначення земель, які перебувають у власності громадян або юридичних осіб.	2,-
	Разом	48, -

До самостійної роботи відноситься (на вибір викладача):

- [1] – підготовка до лекцій, практичних занять;
- [2] – написання рефератів, есе;
- [3] – індивідуальне навчально-дослідне завдання;
- [4] – курсова робота тощо

(п.2.8. Положення про освітній процес в ОНУ)

9. Методи навчання

Пояснювально-ілюстративний, порівняльно-географічний, проблемного викладення та частково-пошуково-дослідницький. Використання матеріалів природно- і ґрунтово-географічних досліджень та порівняльно-географічного аналізу.

Лекції із застосуванням наочних засобів, презентації, завдання для практичних занять та самостійної роботи, опрацювання нового матеріалу, в т.ч. із застосуванням інтернет-ресурсів.

10.Форми контролю і методи оцінювання

Поточний і періодичний контроль (усне опитування, тестування), оцінка виконання практичних та самостійних завдань, підсумковий контроль (тестування, усне опитування).

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
Відмінно	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконання; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.
Добре	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускаються при цьому окремі	правильно вирішив більшість практичних завдань; має стійкі навички виконання завдання

	несуттєві неточності та незначні помилки.	
Задовільно	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.	може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. Правильно вирішив половину розрахункових/тестових завдань. Здобувач має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.
Незадовільно з можливістю повторного складання	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки	недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички.
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

11. Перелік питань для підсумкового контролю

1. Поняття земельпорядного проектування.
2. Зміна земельних відносин і системи землекористування як передумови виникнення і удосконалення земельпорядного проектування.
3. Сутність земельпорядного проектування як навчальної та наукової дисципліни.
4. Мета і функції земельпорядного проектування.
5. Об'єкти і напрями проектування землекористування.
6. Місце земельпорядного проектування у системі землеустрою України.
7. Принципи земельпорядного проектування.
8. Виникнення і розвиток системи земельпорядного проектування.
9. Методологічні основи земельпорядного проектування.

10. Планування землекористування в зарубіжних країнах.
11. Політика Європейського Союзу щодо просторового розвитку.
12. Рівні планування і типи планів землекористування окремих країн ЄС.
13. Планування землекористування в США.
14. Система планування і організації раціонального використання та охорони земель.
15. Організація сталого землекористування.
16. Адміністративно-територіальні утворення як об'єкт планування і організації використання та охорони земель.
17. Планування використання та охорони земель як складова землевпорядного проектування.
18. Поняття про методи землевпорядного проектування.
19. Системно-діагностичний аналіз регіонального, територіального і внутрішньогосподарського розвитку землекористування.
20. Методи економічного районування (зонування).
21. Методи типології території і класифікації придатності земель.
22. Методи оцінювання економіко-географічного і природно-господарського використання території.
23. Методи комплексного економічного оцінювання розвитку системи землекористування.
24. Нормативний метод землевпорядного проектування.
25. Аналіз та порівняння окремих методів землевпорядного проектування (балансовий метод, метод циклів, картографічний метод, еколого-ландшафтний метод).
26. Методика і технології землевпорядного проектування. Стадійність (етапність) землевпорядного проектування.
27. Класифікація документації із землеустрою. Види проектів землеустрою.
28. Основні технології землевпорядного проектування.
29. Комплексна технологія землевпорядного проектування.
30. Організація землевпорядного проектування.
31. Організація здійснення схем і проектів землеустрою
32. Розроблення планів здійснення схем і проектів землеустрою. Авторський нагляд, його зміст і методика здійснення.
33. Землевпорядне обслуговування і консалтинг.
34. Схеми землеустрою адміністративно-територіальних утворень у системі землевпорядної документації. Завдання і мета складання схем землеустрою.
35. Основні вимоги до складання схем землеустрою. Організація робіт, пов'язаних із складанням схем землеустрою.
36. Нормативно-правова база, яку використовують при складанні схем землеустрою. Порядок складання схеми землеустрою адміністративного району. Земельно-ресурсний потенціал району.
37. Еколого-ландшафтне районування та агроекологічне оцінювання земель. Розроблення пропозицій щодо вдосконалення розподілу й організації раціонального використання земель.

38. Удосконалення міжгалузевого розподілу земель району на перспективу. Виділення територіальних зон з особливим правовим режимом використання земель.
39. Удосконалення системи землеволодінь і землекористувань. Створення нових та впорядкування існуючих землеволодінь і землекористувань сільськогосподарського призначення.
40. Усунення недоліків у розміщенні існуючих землеволодінь і землекористувань сільськогосподарського призначення.
41. Організація території сільськогосподарських підприємств. Оптимізація структури земельних угідь.
42. Техніко-економічне обґрунтування організації території земель природно-заповідного фонду та іншого призначення.
43. Методика розроблення техніко-економічного обґрунтування створення об'єктів заповідання природи.
44. Обґрунтування основних природоохоронних рішень щодо зміни цільового призначення земель.
45. Обґрунтування розвитку природоохоронних, рекреаційних, науково-дослідних, естетичних та інших природних комплексів і об'єктів. Інженерно-технічне облаштування території. Розвиток землекористування суміжних галузей. Природоохоронні заходи.
46. Складання проектів установаження і зміни меж адміністративно-територіальних утворень. Вимоги до складання проектів установаження і зміни меж адміністративно-територіальних утворень.
47. Правові вимоги до проектування землекористування адміністративно-територіальних утворень.
48. Формування меж землекористування міських і приміських зон. Структуризація землекористування міст для обґрунтування їхніх меж.
49. Методика складання проектів формування (зміни) меж населених пунктів.
50. Складання проектів організації та встановлення меж територій природно-заповідного фонду, іншого природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного й історико-культурного призначення.
51. Методика розроблення проекту організації території природно-заповідного фонду, іншого природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного й історико-культурного призначення.
52. Складання проектів упорядкування існуючих землеволодінь і землекористувань та створення нових
53. Створення землеволодінь і землекористувань громадян, які ведуть сільськогосподарське виробництво.
54. Порядок проектування землеволодінь і землекористувань фермерських господарств.
55. Складання проектів відведення земельних ділянок
56. Розроблення проектів землеустрою щодо зміни цільового призначення земель, які перебувають у власності громадян або юридичних осіб

12. Розподіл балів, які отримують студенти Для іспиту

Поточний контроль та оцінювання самостійної роботи (СР)												Підсумк ова атестація	Сум а балі в
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3							
T1-3	СР	T4-5	СР	T6-7	СР	T8-9	СР	T10-12	СР	T13-14	СР	30	100
3	6	4	4	4	6	4	4	9	12	6	8		

- T1, T2 ... T14 – теми змістових модулів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C	задовільно	
70-74	D		
60-69	E	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX		
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Силабус навчальної дисципліни.
2. Конспекти лекцій та плани практичних занять.
3. Методичні матеріали до проведення практичних занять та виконання завдань.
4. Підручники і навчальні посібники.
5. Питання для поточного контролю і тестові завдання.
6. Питання і завдання для самостійної роботи.
7. Презентації, блок-схеми, графіки та інші ілюстративно-демонстраційні засоби навчання.

14. Рекомендована література

Основна

1. Богіра М.С., Ярмолук В.І. Землевпорядне проектування. Київ: Агроосвіта, 2011. 440 с.
2. Богіра М.С., Ярмолук В.І. Землевпорядне проектування: теоретичні основи і територіальний землеустрій: навч. посібн. Львів: ЛНАУ, 2010. 334 с.
3. Довідник із землеустрою / За ред. Новаковського Л.Я. 4-те вид., перероб. і доп. Київ: Аграрна наука, 2015. 492 с.
4. Сохнич А.Я., Богіра М.С., Яременко Ю.І., Стойко Н.Є. Державний контроль за використанням земель. Підручник. Львів: ГАЛИЧ-ПРЕС, 2018. 240 с.
5. Третяк А.М., Другак В.М., Колганова І.Г. Землевпорядне проектування: впорядкування існуючих землеволодінь і землекористувань та їх угідь. К. : ЦЗРУ, 2007. 246 с.
6. Третяк А.М. Землеустрій в Україні: теорія, методологія: Монографія. Херсон, 2013. 650 с.
7. Третяк А.М. Землевпорядне проектування: Теоретичні основи і територіальний землеустрій: Навч. посібник. К.: ТОВ «ЦЗРУ», 2008. 576 с.
8. Третяк А.М., Будзак О.С., Третяк В.М., Дорош О.С., Будзак В.М., Юречко Ю.О. Екологія землекористування: навчальний посібник. Київ: Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. 178 с.

Додаткова

1. Бусуйок Д. Управлінські та сервісні правовідносини в земельному праві України: монографія. К.: Ніка-Центр, 2017. 352 с.
2. Гавриш Н. С. Використання, відтворення та охорона ґрунтів в Україні: теоретико-правові аспекти: монографія. Одеса: Юрид. л-ра, 2016. 398 с.
3. Гарнага О. М. Основи управління землекористуванням: монографія. Рівне: НУВГП, 2014. 212 с.
4. Дорош О.С., Бутенко Є.В., Купріянич І.П. Застосування даних дистанційного зондування землі при вирішенні проблем управління землями сільськогосподарського призначення: монографія. К.: Медінформ, 2015. 258 с.
5. Дорош Й.М., Дорош О.С. Формування обмежень та обтяжень у землекористуванні: навчальний посібник. Херсон: Грінь Д.С., 2017. 650 с.
6. Земельна політика європейського співтовариства: принципи, проблеми, реалізація: монографія / А. Г. Мартин [та ін.]. К.: Компринт, 2017. 159 с.
7. Євсюков Т. О. Класифікація та екобезпечне використання особливо цінних земель: монографія. Київ-Львів: Ліга-Прес, 2015. 452 с.
8. Кірічек Ю.О. Оцінка земель. Навчальний посібник. Літограф. Дніпропетровськ. 2016. 454 с.
9. Моніторинг земельних відносин в Україні. 2016-2017: статистичний щорічник. Програма «Підтримка прозорого управління земельними ресурсами в Україні». К.: 2018. 168 с.

10. Методичні основи грошової оцінки земель в Україні: навч. посібник.[Дехтяренко Ю. Ф., Лихогруд М. Г., Манцевич Ю. М., Палеха Ю. М.]. К.: Профі, 2007. 624 с.
11. Михайлюк В.І., Біланчин Я.М. Оцінка земель: навчальний посібник. Одеса : Чорномор'я, 2003. 90 с.
12. Новаковський Л. Я., Олещенко М.А. Соціально-економічні проблеми сучасного землекористування. Київ: Урожай, 2007. 159 с.
13. Паньків Зіновій. Землекористування в Карпатському регіоні України: теорія, історія та сучасний стан : монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 340 с.
14. Паньків Зіновій. Еволюція землекористування в Україні : монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2012. 188 с.
15. Паньків З.П. Земельні ресурси: Навчальний посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. 272 с.
16. Паньків З.П., Наконечний Ю.І. Земельні ресурси. Практикум : навчальний посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 196 с.
17. Паньків Зіновій, Ямелинець Тарас. Нормативна грошова оцінка земель в Україні : навчальний посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 344 с.
18. Пастернак В.І., Флекей З.П. Землевпорядне проектування: упорядкування території багаторічних плодоягідних насаджень: навчальний посібник. Львів: Львівський державний аграрний університет, 2004. 120 с.
19. Ступень М. Г. Державний земельний кадастр: сучасний стан і шляхи його вдосконалення. Монографія. Львів: НВФ «Українські технології», 2005. 176 с.
20. Ступень М.Г., Гулько Р.Й., Микула О.Я., Шпік Н.Р. Кадастр населених пунктів: Підручник. Львів"Новий світ-2000", 2004. 392 с.
21. Ступень М.Г., Добрянський І.М., Микула О.Я., Шпік Н.Р. Містобудівний кадастр: Навч.посібник.- Львів: ЛДАУ, 2003.224 с.
22. Третяк А.М. Землевпорядне проектування: Теоретичні основи і територіальний землеустрій: Навч. посібник. К.: Вища освіта, 2006. 528 с.
23. Третяк А.М. Економіка землекористування та землевпорядкування: навч. посібник. К. : ЦЗРУ, 2004. 542 с.
24. Третяк А.М., Дорош О.С. Управління земельними ресурсами: навчальний посібник. Вінниця: Нова книга, 2006. 360 с.

Електронні інформаційні ресурси

Сайт Верховної Ради України (закони, кодекси та ін.). Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

- Вісник ОНУ. Серія Географічні та геологічні науки: <http://visgeo.onu.edu.ua/>.
- Земельний вісник України: <http://zemvisnuk.com.ua/>
- Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру. Режим доступу: <http://land.gov.ua/>.
- Моніторинг земельних відносин в Україні. Режим доступу: <https://land.gov.ua/wp-content/uploads/2018/10/monitoring.pdf>
- Національний науковий центр "Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О. Н.

Соколовського" НААН України. Режим доступу: <http://www.issar.com.ua/>.

- Національний атлас України. Режим доступу: <http://www.wbc.org.ua/atlas/>.
- Наукова бібліотека ОНУ імені І.І. Мечникова. Режим доступу: <http://www.lib.onu.edu.ua/>.
- Український географічний журнал: <https://ukrgeojournal.org.ua/>